

Atliekų tvarkymo kainų pokyčiai Pasvalio rajone

Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžiai apskaičiuojami vadovaujantis LR Vyriausybės patvirtintomis vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių nuostatomis priskiriant sąnaudas pastoviosioms ir kintamosioms, ir nustatant rinkliavos pastoviosios ir kintamosios dedamųjų parametrus.

Nuo šių metų balandžio 1 d. įsigalios Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. T1-28 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. birželio 20 d. sprendimo Nr. T1-155 „Dėl pritarimo dvinarės įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą įvedimo Pasvalio rajone galimybių studijai ir Pasvalio rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikos ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtinti vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų įmokos dydžiai.

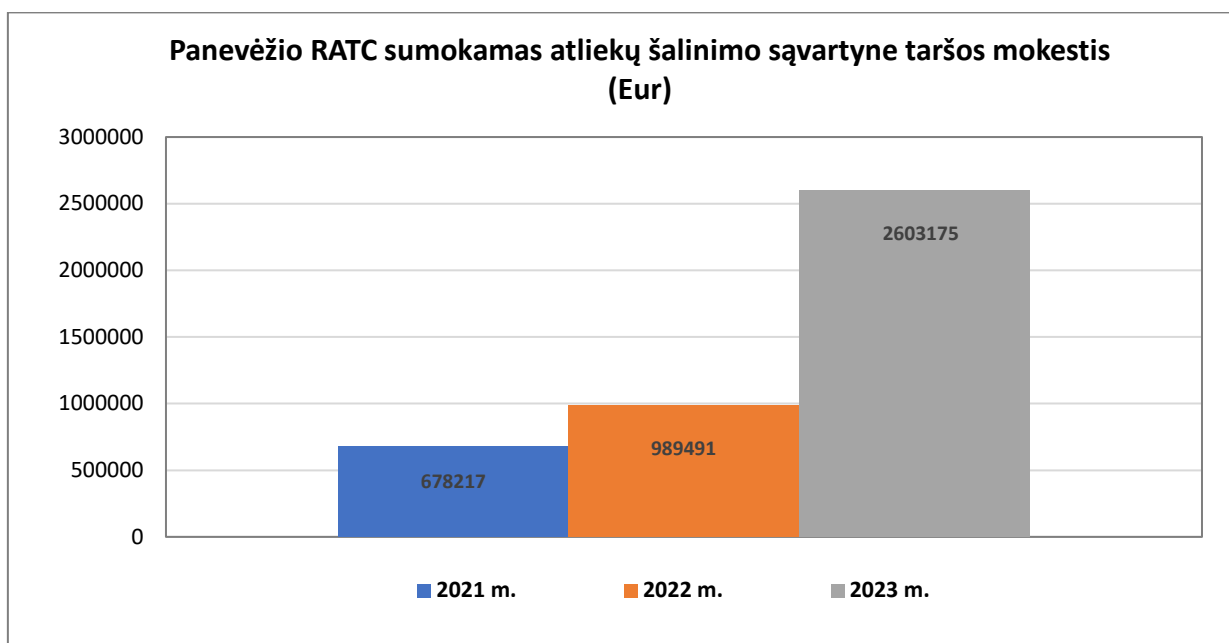
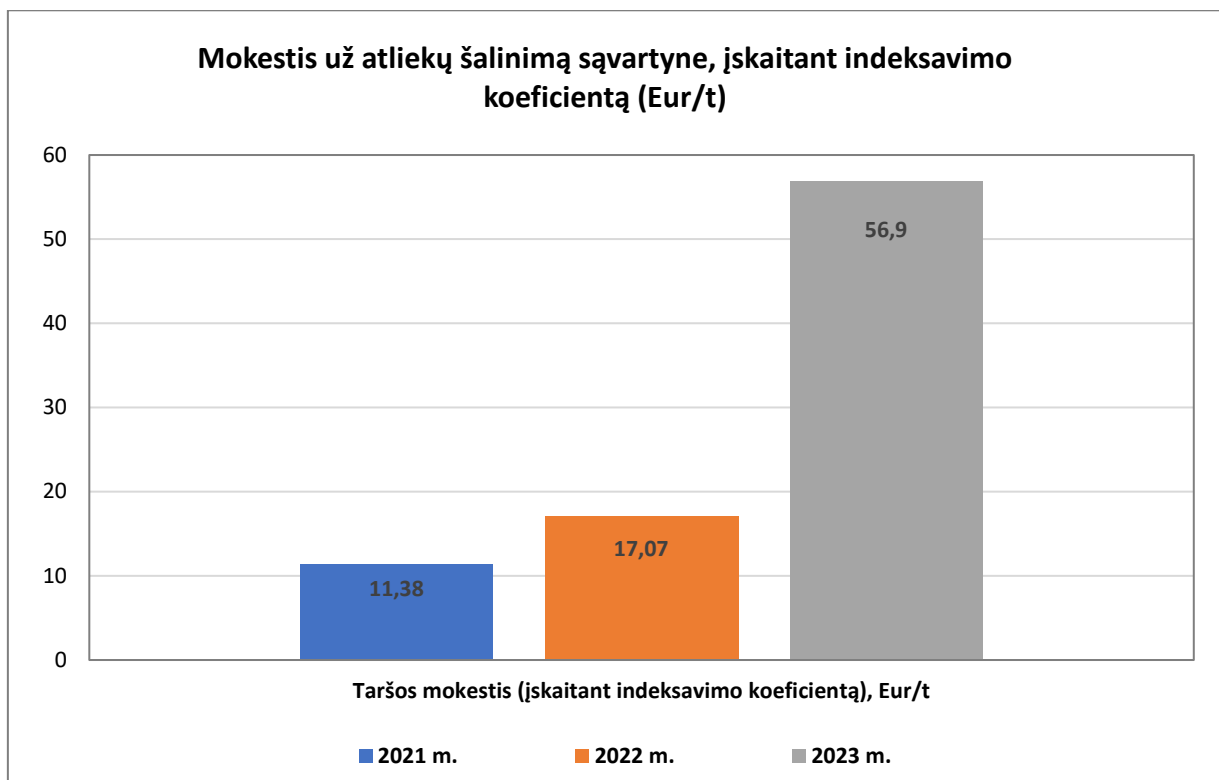
Šiuo metu Pasvalio rajone galiojantys atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų įkainiai patvirtinti jau daugiau nei prieš ketverius metus, per kuriuos vyko įvairūs atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų bei organizaciniai pokyčiai. Dėl nuolat kylančių aplinkosauginių atliekų šalinimo mokesčių, augančių atliekų deginimo kainų bei didėjančių kitų atliekų srautų tvarkymo reikalavimų, brangsta atliekų tvarkymo paslaugos. Organizaciniai pasikeitimai susiję su atliekų surinkimo aikštelių, konteinerių (įvertinant ir kompostavimo konteinerius) atnaujinimu, atskiro tekstilės ir biologiškai skaidžių atliekų surinkimu. Kiekvienais metais vis daugiau atliekų surenkama ir jas reikia sutvarkyti didelių gabaritų surinkimo aikštelėse, kuriose atliekos iš gyventojų priimanamos nemokamai.

Vietinės rinkliavos dydžiai apskaičiuojami remiantis prielaidomis dėl su komunalinių atliekų tvarkymu susijusių sąnaudų, dėl surenkamų ir sutvarkomų mišrių komunalinių atliekų ir kitų komunalinių atliekų kiekių, vietinės rinkliavos apmokestinimo parametrų dydžių.

Atsižvelgiant į tai, kad kečiasi vietinės rinkliavos dydžių apskaičiavimo prielaidos ir siekiant įvertinti šių prielaidų pasikeitimų įtaką vietinės rinkliavos dydžiams buvo atliktas Pasvalio raj. savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžių perskaičiavimas. Prielaidų pokyčiai, kurie įtakoja rinkliavos dydžių išaugimą, yra susiję su:

1. UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro (Panevėžio RATC) mokamu aplinkos teršimo mokesčiu sąvartyne šalinamoms atliekoms

Metai	2021	2022	2023
Nepavojingos atliekos, t	56321	55800	45100
Patvirtintas taršos mokestis, Eur/t	10	15	50
Indeksavimo koeficientas	1,138	1,138	1,138
Mokesčio suma, Eur	640933	952506	2566190
Asbesto atliekos, t	3276	3250	3250
Patvirtintas taršos mokestis, Eur/t	10	10	10
Indeksavimo koeficientas	1,138	1,138	1,138
Mokesčio suma, Eur	37284	36985	36985
Viso suma, Eur	678217	989491	2603175

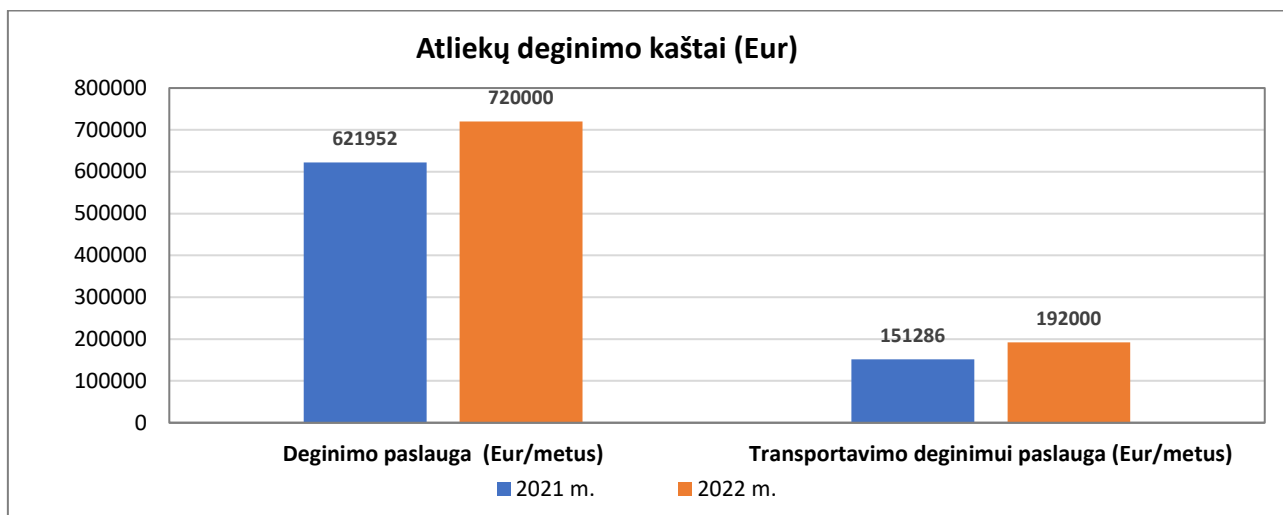
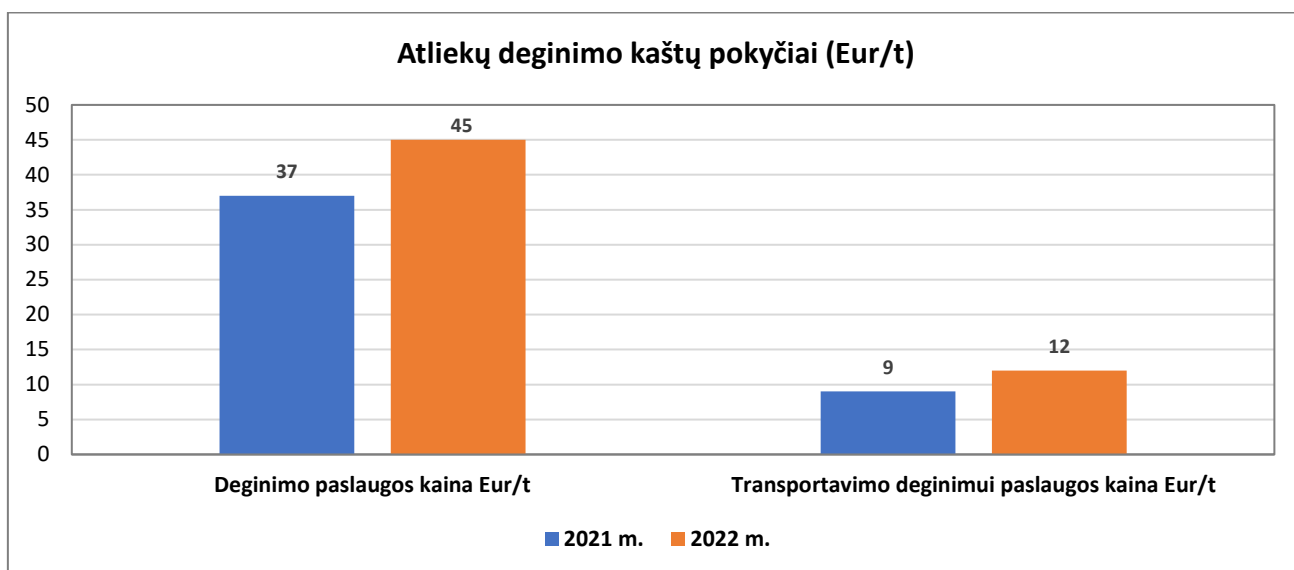


Pažymėtina, kad nuo 2023 metų mokesčio už atliekų šalinimą nepavojingų atliekų sąvartyne dydis 50 Eur/t yra patvirtintas Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 straipsnių ir 1, 2, 8 priedų pakeitimo įstatymu 2021 m. gruodžio 23 d.

Indeksavimo koeficientą kiekvienais metais nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, 2021 metams jis yra nustatytas 1,138.

2. Iš Panevėžio RATC priimtų atliekų tvarkymu deginimo įrenginiuose 2021-2022 m.

Metai	2021	2022
Atliekų kiekis, t	16809,5	16000
Deginimo paslaugos kaina, Eur/t	37	45
Deginimo paslauga, Eur	621952	720000
Transportavimo deginimui paslaugos kaina, Eur/t	9	12
Transportavimo deginimui paslauga, Eur	151286	192000
Viso, Eur	773237	912000

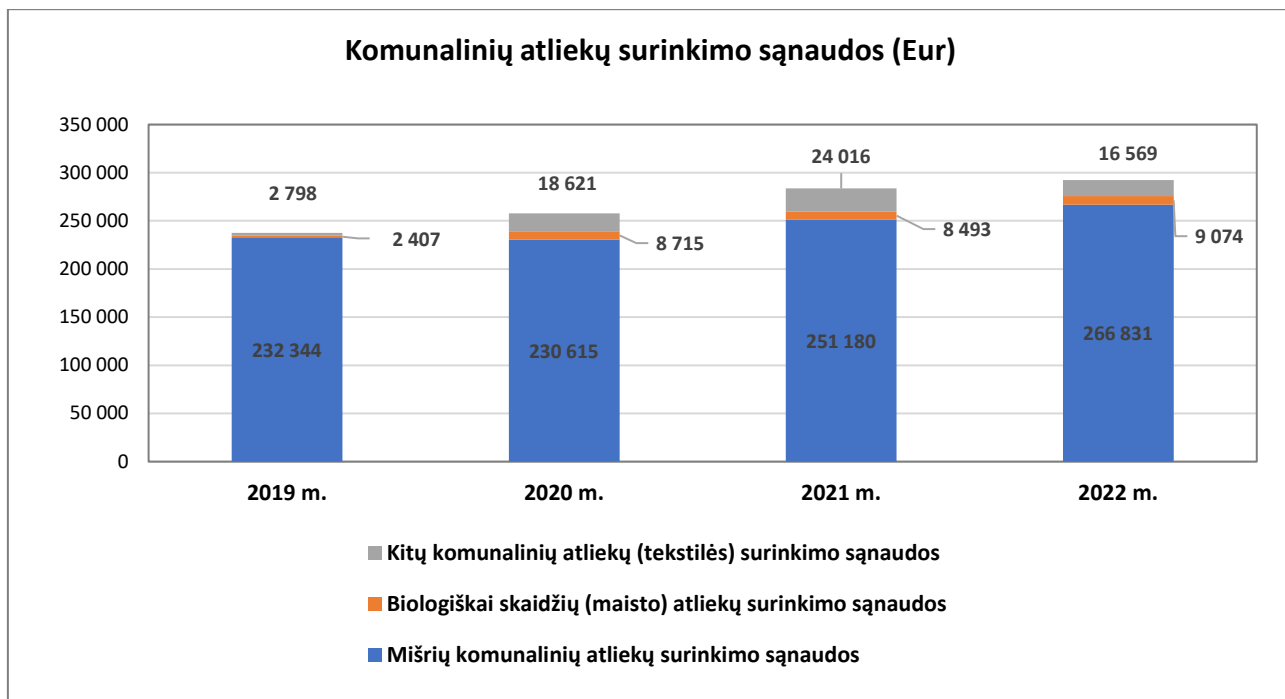


3. Komunalinių atliekų surinkimo sąnaudomis

2022 m. komunalinių atliekų surinkimo sąnaudos paskaičiuotos atsižvelgiant į numatomas komunalinių atliekų surinkimo kainas ir numatomą konteinerių ištuštinimo skaičių.

	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
--	---------	---------	---------	---------

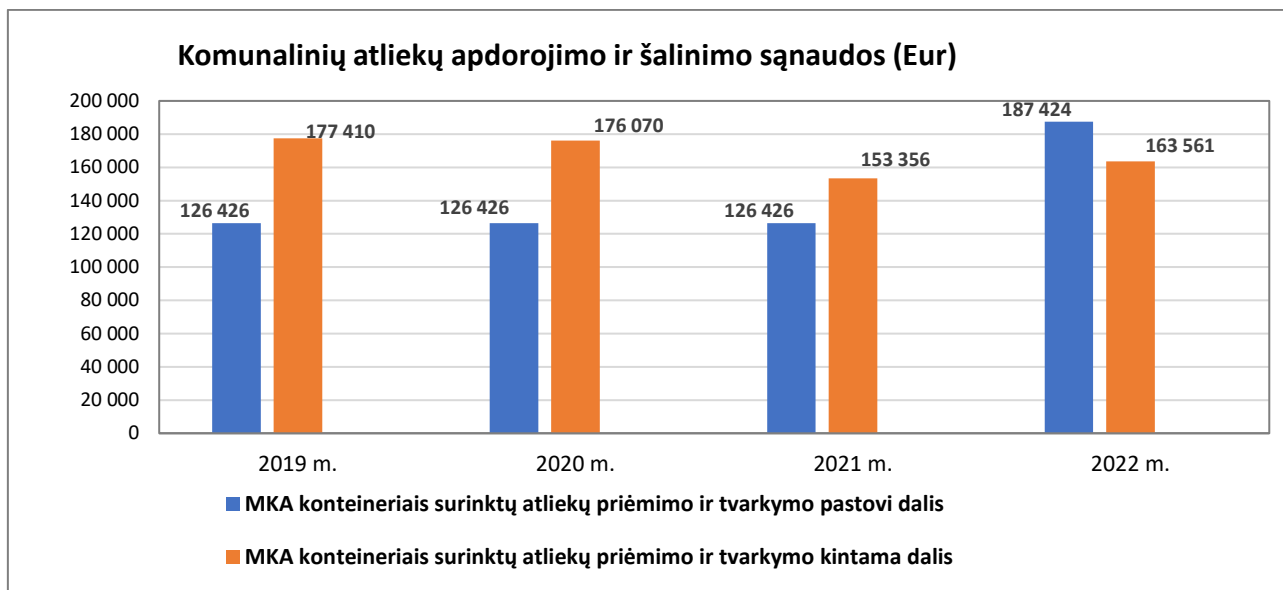
Mišrių komunalinių atliekų surinkimo sąnaudos, Eur	232 344	230 615	251 180	266 831
Biologiškai skaidžių (maisto) atliekų surinkimo sąnaudos, Eur	2 407	8 715	8 493	9 074
Kitų komunalinių atliekų (tekstilės) surinkimo sąnaudos, Eur	2 798	18 621	24 016	16 569
Viso, Eur	237 549	257 951	283 690	292 474



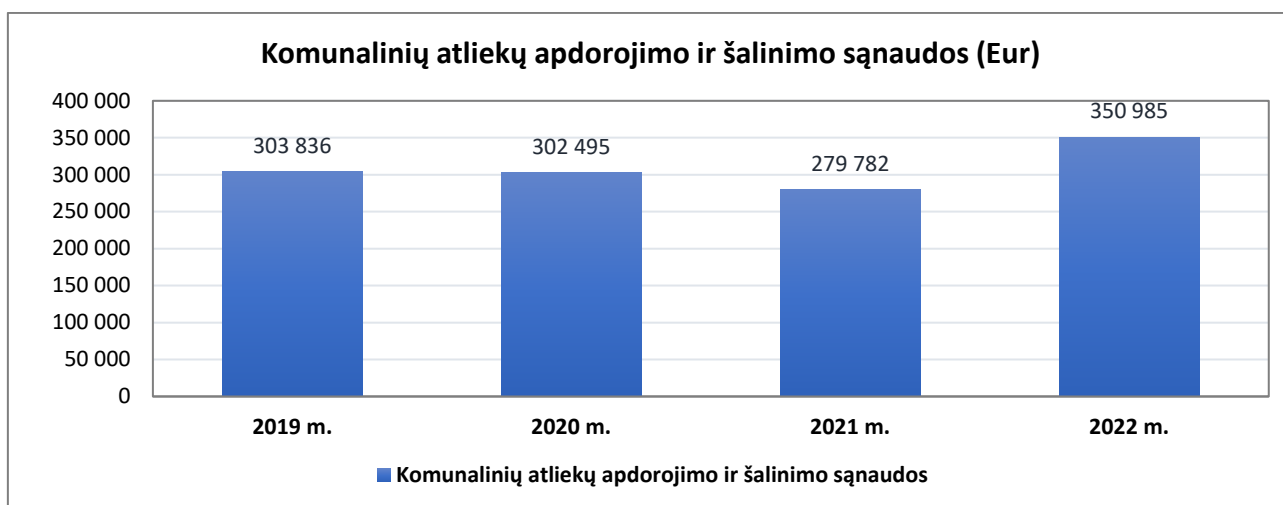
4. Komunalinių atliekų apdorojimo ir šalinimo sąnaudomis

2022 m. komunalinių atliekų apdorojimo ir šalinimo sąnaudos paskaičiuotos atsižvelgiant į Panevėžio RATC nustatytas komunalinių atliekų priėmimo ir tvarkymo kainas ir numatomą surinkti mišrių komunalinių atliekų kiekį.

	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
MKA konteineriais surinktų atliekų priėmimo ir tvarkymo pastovi dalis, Eur	126 426	126 426	126 426	187 424
MKA konteineriais surinktų atliekų priėmimo ir tvarkymo kintama dalis, Eur	177 410	176 070	153 356	163 561



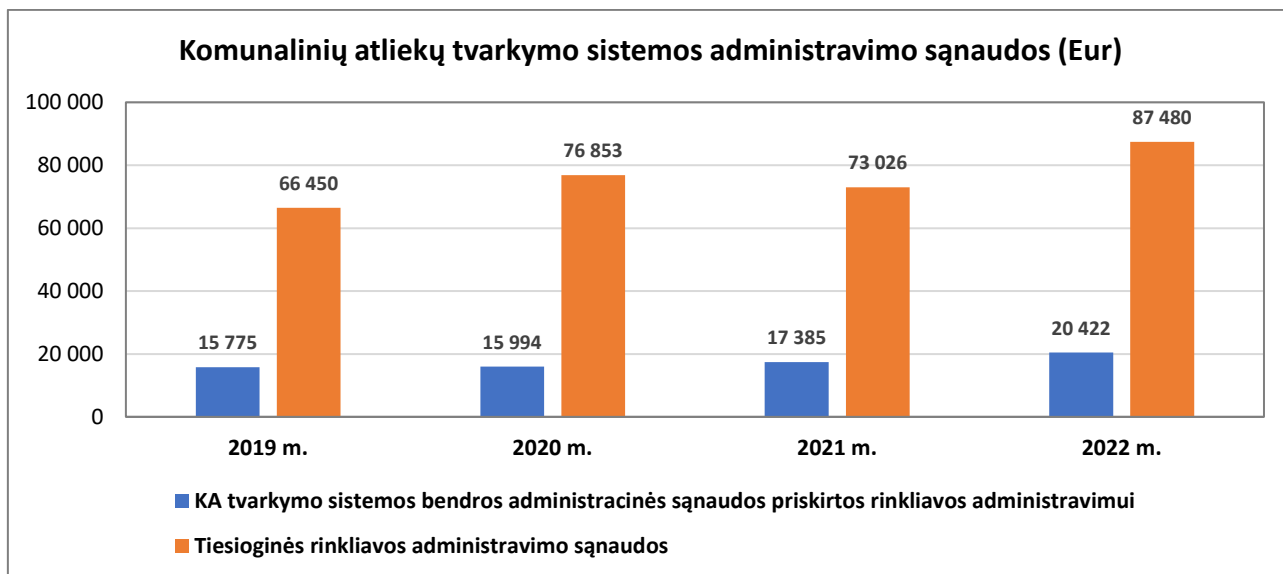
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Komunalinių atliekų apdorojimo ir šalinimo sąnaudos, Eur	303 836	302 495	279 782	350 985



5. Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudomis

2022 m. komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudų skaičiavimas pagrįstas faktiniais duomenimis ir numatomais sąnaudų pokyčiais.

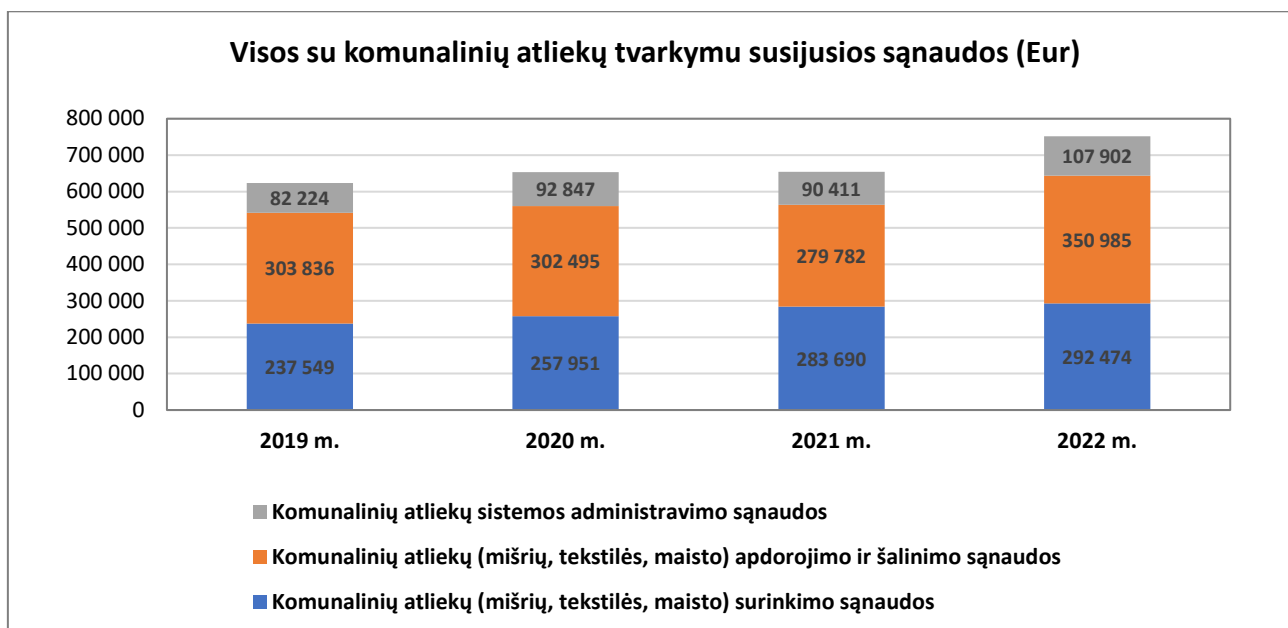
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
KA tvarkymo sistemos bendros administracinės sąnaudos priskirtos rinkliavos administravimui, Eur	15 775	15 994	17 385	20 422
Tiesioginės rinkliavos administravimo sąnaudos, Eur	66 450	76 853	73 026	87 480
Viso, Eur	82 224	92 847	90 411	107 902



Visos su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos

Vadovaujantis nustatyta metodika visos su komunalinių atliekų tvarkymu susijusios sąnaudos paskaičiuojamos sudėjus atskirų komunalinių atliekų tvarkymo veiklų sąnaudas.

	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Komunalinių atliekų (mišrių, tekstilės, maisto) surinkimo sąnaudos, Eur	237 549	257 951	283 690	292 474
Komunalinių atliekų (mišrių, tekstilės, maisto) apdorojimo ir šalinimo sąnaudos, Eur	303 836	302 495	279 782	350 985
Komunalinių atliekų sistemos administravimo sąnaudos, Eur	82 224	92 847	90 411	107 902
Viso, Eur	623 609	653 293	653 883	751 361



Pabrėžtina, kad dvinarės rinkliavos dydis turi būti apskaičiuotas toks, kad iš nekilnojamojo turto objektų savininkų arba jų įgaliotų asmenų surinktomis lėšomis būtų padengtos visos būtinosios su komunalinių atliekų surinkimu ir sutvarkymu susijusios sąnaudos.

Atsižvelgiant į atliktas vietinės rinkliavos dydžių apskaičiavimo prielaidas, paskaičiuoti vietinės rinkliavos dydžiai Pasvalio rajono gyventojams. Vietinė rinkliava susideda iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų dalių.

Pastovioji Vietinės rinkliavos dedamoji dalis nustatoma visiems Savivaldybės teritorijoje esančių nekilnojamojo turto objektų savininkams, nekilnojamojo turto objektų savininkų atstovams, nekilnojamojo turto naudotojams arba kitiems asmenims.

Gyvenamosios paskirties objektams (individualiems namams) dvinarė rinkliava apskaičiuojama:

1. Pagal pastoviąją dedamąją – 3,25 Eur/mėn., kai apmokestinamas gyvenamosios paskirties objekto (individualaus namo) plotas yra 100 m² (ir daugiau) bendro ploto;
2. Pagal kintamąją dedamąją – 1,65 Eur/mėn. 3 gyventojams, arba 1,1 Eur/mėn. 2 gyventojams, arba 0,73 Eur/mėn. 1 gyventojui (kai naudojamos individualiais mišrių komunalinių atliekų konteineriais).

Pvz: Jei individualus namas yra 100 m² (ir daugiau) bendro ploto ir jame savo gyvenamąją vietą yra deklaravę trys asmenys, tai metinė mokėtina suma už vietinę rinkliavą bus 58,80 Eur/metams (39,00 Eur pastovioji dedamoji, 19,80 Eur kintamoji dedamoji), atitinkamai dviem name deklaruotiems asmenims metinė mokėtina suma už vietinę rinkliavą bus 52,2 Eur/metams (39,00 Eur pastovioji dedamoji, 13,2 Eur kintamoji dedamoji), ir vienam name deklaruotam asmeniui metinė mokėtina suma už vietinę rinkliavą bus 47,8 Eur/metams (39,00 Eur pastovioji dedamoji, 8,8 Eur kintamoji dedamoji). Kai plotas mažesnis, atitinkamai skaičiuojama 3,9 Eur/10 m² metus (0,0325 Eur/1 m²) – jei individualus namas yra 75 m² bendro ploto, tai pastovioji dedamoji skaičiuojama taip: 0,0325x12x75 (0,0325 – 1 m² įkainis, 12 – mėnesių skaičius, 75 – bendras individualaus namo plotas). Mokėtina suma už 75 m² bendro ploto gyvenamąjį namą pastovioji dedamoji bus 29,25 Eur.

Pasvalio r. savivaldybės individualių namų gyventojai turėtų atkreipti dėmesį į konteinerių ištuštinimo dažnį, kuris yra nustatomas atsižvelgiant į mišrių komunalinių atliekų susidarymo kiekius bei nekilnojamojo turto objekte gyvenančių gyventojų skaičių. Pvz., jei individualiame name gyvena 3 asmenys ir turi 240 l konteinerį, tai minimalus konteinerių aptarnavimo dažnis yra 9 konteineriai per metus. Jei 240 l konteinerį turintys trys gyventojai išstums konteinerį per metus daugiau nei 9 kartus, tuomet ateinančiais metais už kiekvieną papildomai aptarnautą konteinerį bus skaičiuojami **viršyti kiekiai** – už papildomai aptarnautą 240 l konteinerį bus skaičiuojama po 2,2 Eur. kintamosios dedamosios dalies.

Minimalūs konteinerių ištuštinimo dažniai už apskaičiuotą minimalų įmokos kintamosios dalies dydį pateikiami lentelėje:

Gyventojų skaičius	Konteinerių išstūmimo dažnis, kai konteineris 120 l talpos	Konteinerių išstūmimo dažnis, kai konteineris 140 l talpos	Konteinerių išstūmimo dažnis, kai konteineris 240 l talpos	Įmokos kintamoji dalis, Eur/metus
1	8	8	-	8,8
2	12	12	6	13,2
3	18	18	9	19,8
4	24	24	12	26,4
5	-	-	14	30,8
6	-	-	17	37,4

Visa informacija apie konteinerių aptarnavimo skaičiavimus bus pateikiama kartu su mokėjimo pranešimu.

Gyvenamosios paskirties objektams (butams) dvinarė rinkliava apskaičiuojama:

1. Pagal pastoviąją dedamąją – 1,63 Eur/mėn., kai apmokestinamas gyvenamosios paskirties objekto (buto) plotas yra 50 m² bendro ploto; 3,25 Eur/mėn., kai apmokestinamas gyvenamosios paskirties objekto (buto) plotas yra 100 m² (ir daugiau) bendro ploto;
2. Pagal kintamąją dedamąją – 3,40 Eur/mėn. 3 gyventojams, 2,26 Eur/mėn. 2 gyventojams, 1,13 Eur/mėn. 1 gyventojui (kai naudojamosi kolektyviniais mišrių komunalinių atliekų kontaineriais).

Pvz: Jei butas yra 50 m² bendro ploto ir jame savo gyvenamąją vietą yra deklaravę trys asmenys, tai metinė mokėtina suma už vietinę rinkliavą bus 60,30 Eur/metams (19,50 Eur pastovioji dedamoji, 40,80 Eur kintamoji dedamoji), atitinkamai jei gyvenamąją vietą yra deklaravę du asmenys, tai metinė mokėtina suma už vietinę rinkliavą bus 46,7 Eur/metams (19,50 Eur pastovioji dedamoji, 27,2 Eur kintamoji dedamoji), jei gyvenamąją vietą yra deklaravęs vienas asmuo, tai metinė mokėtina suma už vietinę rinkliavą bus 33,1 Eur/metams (19,50 Eur pastovioji dedamoji, 13,6 Eur kintamoji dedamoji). Kai plotas mažesnis, atitinkamai skaičiuojama 3,9 Eur/10 m² metus (0,0325 Eur/1 m² metus) – jei butas yra 30 m² bendro ploto, tai pastovioji dedamoji skaičiuojama taip: 0,0325x12x30 (0,0325 – 1 m² įkainis, 12 – mėnesių skaičius, 30 – bendras buto plotas). Mokėtina suma už 30 m² bendro ploto butą pastovioji dedamoji bus 11,70 Eur.

Sodų paskirties objektams paskaičiuotas rinkliavos dydis 10,30 Eur/1 objekt. per metus.

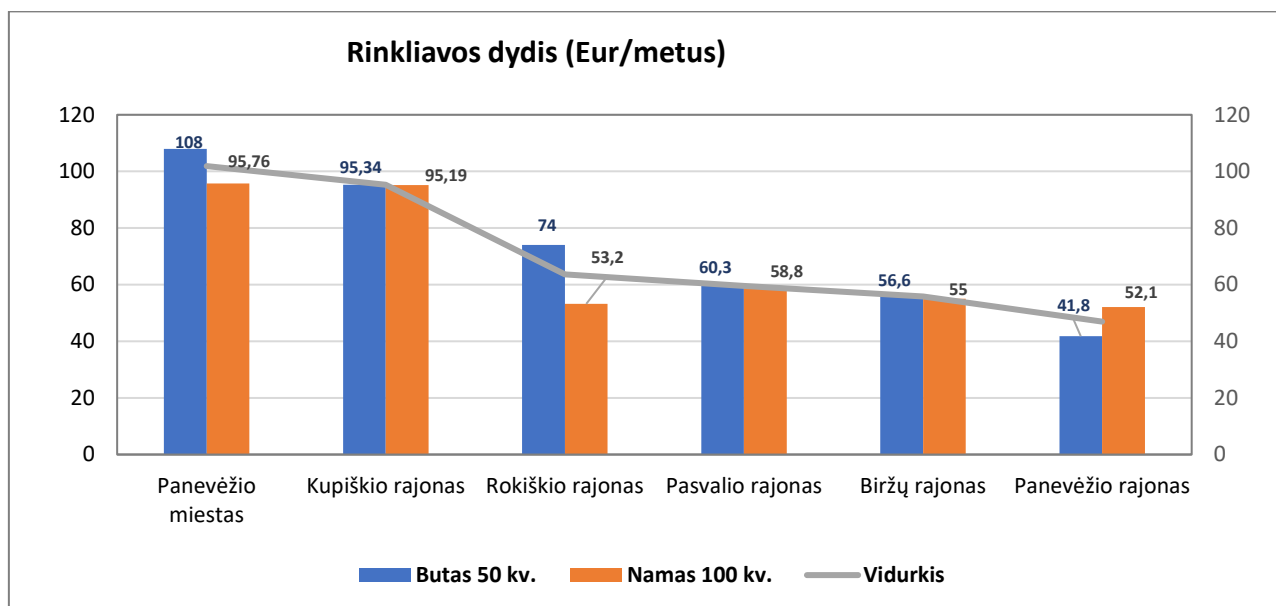
Garažų paskirties objektams paskaičiuotas rinkliavos dydis 4,90 Eur/1 objekt. per metus.

Visos surenkamos dvinarės rinkliavos lėšos už atliekų surinkimą ir tvarkymą patenka į Pasvalio rajono savivaldybės biudžetą ir naudojamos atliekų tvarkymo sistemos būtinosioms sąnaudoms (atliekų surinkimo, vežimo ir sutvarkymo paslaugoms) padengti.

Pažymėtina, kad mišrių komunalinių atliekų paslaugos kaina Pasvalio rajono savivaldybės gyventojams nėra didžiausia, lyginant su visomis Panevėžio regiono savivaldybėmis.

Skaičiuojant įmokų dydžių vidurkį trims (3) Pasvalio raj. gyventojams (namas 100 m² ir butas 50 m²), paskaičiuotas kainų pokytis sudaro 1,37 Eur/mėn. vienai namų valdai, arba 46 cent. vienam gyventojui per mėnesį.

Butų ir individualių namų (skaičiuojant 3 gyventojus) rinkliavos įmokos dydžiai pateikiami grafike:



Panevėžio miesto, Panevėžio, Kupiškio, Rokiškio ir Biržų rajonų rinkliavos įmokų dydžiai nurodyti pagal patvirtintus 2021 - 2022 m.;

Pasvalio rajono nurodyti rinkliavos įkainiai yra patvirtinti Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. T1-28, ir jie įsigalios nuo 2022 m. balandžio 1 d.;

Šiuo metu galiojančių rinkliavos įmokų dydžių vidurkis trims (3) Pasvalio raj. gyventojams (namas 100 m² ir butas 50 m²) yra 51,3 Eur/metams. (Palyginimui Marijampolės r. - 74 Eur/metams, Alytaus r. - 57,6 Eur/metams).

Akivaizdu, kad dėl kylančių aplinkosauginių reikalavimų nerūšiuotų (mišrios komunalinės atliekos) atliekų tvarkymas bus brangus, o sumažinti jį gali tik atskiras įvairių atliekų rūšių atskyrimas ir sutvarkymas. Nors atskirai surenkamoms atliekoms (tekstilė, biologiškai skaidžios ir kt.) dar trūksta surinkimo ir tvarkymo infrastruktūros įrenginių, šis surinkimas bus plečiamas.

Pastaruoju metu daug diskutuojama apie žiedinę ekonomiką bei tvarų atliekų tvarkymą, kurio pagrindinis tikslas – mažesnis susidarančių atliekų kiekis, o susidariusios atliekos būtų perdirbamos į kitus produktus. Todėl labai svarbus žingsnis mažinant mišrių arba bendrųjų atliekų kiekį, atskirai surinkti biologiškai skaidžias ir maisto virtuvės atliekas, kurių kiekis bendrose atliekose sudaro daugiau nei 40 proc. Tokių atliekų surinkimui reikalingos surinkimo priemonės, o sutvarkymui – sudėtinga tvarkymo įranga, į kurią ir planuojama investuoti. Individualių valdų gyventojams planuojama išdalinti individualius maisto atliekų surinkimo konteinerius, o daugiabučių namų gyventojams, šalia bendro naudojimo konteinerių papildomai pastatyti maisto atliekų konteinerius bei suteikti maisto atliekų rūšiavimo kibirėlius.

Pasvalio rajono savivaldybės administracijos ir UAB „Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras“ informacija